

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande
Minister
Roger Höglund

Föredragande
Jurist
Thomas Löfwenhierta

Justerat
Omedelbart

Nr 98

Utlåtande om utkast till ändring av Tullens föreskrift
2/2021 om tullklareringsformaliteter för unionsvaror vid
varutransporter mellan landskapet Åland och övriga
Finland
ÅLR 2021/10992
202 F1

Beslut

Beslutades att lämna utlåtande **enligt bilaga 1, F121E64.**

Hänvisning
Brev Åländska kundsamarbetsgruppen 16.12.2021

Tullen
Sture.Skinnar@tulli.fi

Kontaktperson
Jurist Thomas Löfwenhierta

Ärende

Utlåtande om utkast till ändring av Tullens föreskrift 2/2021 om tullklareringsformaliteter för unionsvaror vid varutransporter mellan landskapet Åland och övriga Finland

Tullen har den 16 december 2021 begärt ett utlåtande från landskapsregeringen avseende utkast till ändring av Tullens föreskrift 2/2021 om tullklareringsformaliteter för unionsvaror vid varutransporter mellan landskapet Åland och övriga Finland.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet Åland och riket. Begäran om utlåtande avser förfaranden för mervärdesbeskattning, utrikeshandel och tull. Dessa lagstiftningsområden ingår i rikets behörighet enligt 27 § 12 och 36 punkterna i självstyrelselagen för Åland (ÅFS 1991:71).

Landskapsregeringens synpunkter

Under hösten 2021 har bland andra Tullen i två promemorior daterade 7.10.2021 och 28.10.2021 fått förslag på lösningar samt uppmärksammas på problem som föreligger i de tullklaringsprocesser och deklarationer som ska tillämpas vid import över den nationella skattegränsen från och med den 1 september 2021. Tullen har i samband med ledningens besök på Åland den 1 november 2021 lovat att se över de föreskrifter som gäller och inom ramarna för gällande lagstiftning ta fram sådana förenklingar som anses möjliga.

Landskapsregeringen är positiv till denna involvering i Tullens arbete med kommande förändringar. Tullen föreslår förenklingar såsom (i) periodförtullning och samlingsdeklaration som alternativ till en förtullning per leverans, (ii) 10-dagars tidsfristen i tvåstegsförfarandet förlängs så långt som till 61 dagar samt (iii) att anmälan till Tullen av varors ankomst kan lämnas in per e-post.

Tullen anger i sitt utkast till föreskrift ett flertal olika formuleringar för när anmälan av varors ankomst ska göras. Formuleringarna leder till olika tidpunkter och bör vara samma

för att inte oklarhet ska uppstå. Tullen hänvisar till artikel 114 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2015/2446 gällande unionstullkodexen att unionsvaror omedelbart ska anmälas till tullen "efter att skattegränsen överskridits". För att sedan i följande mening ange att anmälan ska göras senast "när skattegränsen överskrids" och därpå följande mening att anmälan ska lämnas in senast "när varorna anländer till landskapet Åland" samt senast "när varorna tas emot" används slutligen. En enhetlig terminologi bör användas. Landskapsregeringen anser att formuleringen senast "när varorna tas emot" ska användas som enhetlig formulering. Ordet "personen" förekommer i första stycket som den som för in varorna över skattegränsen och borde ersättas med ordet "transportören".

Vad gäller deklarationsförfarandet och uppgiftskrav råder otydlighet vad som menas med begreppen identifieringsuppgift, referensnummer och löpande numrering samt vem som ansvarar för skapandet och formkraven för det. Referensnummer finns inte alltid då det handlar om mycket små företag. Även begreppet och kraven kopplade till "lagerbokföring" är otydligt. Åland har många småföretag som inte har någon egentlig fortlöpande lagerbokföring utan inköpen registreras i bokföringen och likaså sker för försäljningen men att någon fortlöpande lagerförändring (ökning och minskning) inte görs fortlöpande i bokföringen. Fysisk inventering av lagret sker närmast i samband med mellanbokslut eller senast vid bokslutstidpunkt. Importörens och ombudsmannaskapets ansvar och roller bör förtydligas. Vad gäller förenklingen om samlad import- och exportdeklaration krävs det att en och samma importör/transportör i kedjan ansvarar för den?

Ett väldigt stort ansvar läggs på transportörerna som är stora företag. Handel med Åland sker i mindre skala och risken är stor att transportörerna inte anpassar sig till särskilda förfaranden utan i stället väljer att inte utföra varutransporter till Åland. Detta har tyvärr redan skett i andra fall. När transportören ska anmäla allt fraktgodis som passerar skattegränsen uppstår problematik när transportören dessutom behöver känna till huruvida olika importörer tillämpar enstegs- eller tvåstegsförfarandet för att kunna överlåta varorna. Detta förutsätter upprätthållande av register eller kommunikation med varje enskild importör vid en försändelses ankomst (vilket skapar förseningar). Tullen sätter ikraftträdandedatumet för denna föreskrift väldigt nära i framtiden vilket är positivt men förutsätter att de beskrivna otydligheterna i föreskriften klagörs. Det nya förfarandet kräver vissa omställningar både hos transportörer och importörer. Det behövs tid för att anpassa sig för det ändrade förfarandet. Är exportförfarandet till övriga Finland identiskt som vid import till Åland från övriga Finland? Ligger huvudansvaret för deklareringsen på importörerna i övriga Finland? Och kan de också tillämpa tvåstegsförfarandet? Särskilt ansvarsfrågan borde förtydligas närmare.

En särskild beskrivning gällande postförsändelser skulle vara lämpligt. Postförsändelser är i sig lite annorlunda jämfört med andra typer av försändelser. Särskilda förfaranden avser

både förädling, temporär import m.m. Det borde gå att göra detta smidigare än att använda SAD dokument.

Ett förtydligande och specifikation bör göras över vad "H5FI*" innebär och vilka uppgifter som ska fyllas i den typen av tulldeklaration (H5FI*). Landskapsregeringen anser att uppgiftskraven ska skrivas ut för tulldeklaration (H5FI*) i själva föreskriften. I utkastet görs endast hänvisning till Tullens föreskrift om deklarationer som lämnas in elektroniskt och om certifiering av dessa deklarationer. En problematik uppstår om föreskrifterna uppdateras vid olika tidpunkter och näringslivet inte har kännedom om detta. Det rekommenderas att uppgifterna framgår i samma föreskrift för att uppnå samstämmighet.

Problematiken kring "audit trail" kvarstår även om Tullen gör de nu föreslagna förenklingarna. Landskapsregeringen anser att kravet på verifieringskedjan bör tas bort alternativt bör fakturan fungera som underlag och verifikat vid slutlig tulldeklarering och i bokföringen. En oklarhet råder även kring Tullens aviserade förändringar inför hösten 2022. Det förefaller oklart hur denna föreslagna föreskrift innehållande förenklingar förhåller sig till när värde blir en obligatorisk uppgift och det av Tullen aviserade att tvåstegsförfarandet tas bort.

Slutligen som en sammanfattning ställer sig landskapsregeringen positiv till Tullens utkast till föreskrift innehållande förenklingar av förfarandet. Däremot behöver en enhetlig terminologi användas för att motverka motstridiga begrepp och för att näringslivet tydligt ska veta vad som gäller. Målet bör vara att en reglering görs i lag för att åstadkomma rättssäkerhet och en enhetlig terminologi mellan skatt, tull och bokföring. Tullens och Skatteförvaltningens anvisningar måste förbättras och koordineras så att en enhetlighet uppnås i en gemensam anvisning samt att en handbok utges vad gäller handel med Åland (detta behövs även för finländska aktörer för att handeln med Åland inte ska bli lidande). Detta bör finnas före regelverket och föreskriften sätts i bruk.

Minister

Roger Höglund

Jurist

Thomas Löfwenhierta

FÖR KÄNNEDOM

Ålands lagting, självstyrelsepolitiska nämnden, info@lagtinget.ax

Finansminister Annika Saarikko, annika.saarikko@vm.fi

Ålandsminister Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@om.fi

Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi

Finansministeriet, skatteavdelningen, Ismo.Maenpaa@gov.fi

Tullen, Antti.Hastbacka@tulli.fi

Skatteförvaltningen, jonas.jalava@vero.fi